

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 8 czerwca 2017 r.*

Odwołanie — Wspólnotowa ochrona odmian roślin — Wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin — Odmiana jabłek Gala Schnitzer — Badanie techniczne — Wytyczne dotyczące badania wydane przez radę administracyjną Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (CPVO) — Rozporządzenie (WE) nr 1239/95 — Artykuł 23 ust. 1 — Uprawnienia prezesa CPVO — Dodanie cechy charakterystycznej w następstwie badania technicznego — Trwałość cechy w ciągu dwóch cykli upraw

W sprawie C-625/15 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 23 listopada 2015 r.,

Schniga GmbH, z siedzibą w Bolzano (Włochy), reprezentowana przez R. Kunzego oraz G. Würtenbergera, Rechtsanwälte,

strona skarżąca,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO), reprezentowany przez M. Ekvada oraz F. Mattinę, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Brookfield New Zealand Ltd, z siedzibą w Havelbock North (Nowa Zelandia),

Elaris SNC, z siedzibą w Angers (Francja),

reprezentowane przez M. Ellera, avvocato,

interwencji w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

* Język postępowania: angielski.

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 listopada 2016 r.,
po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2017 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu Schniga GmbH wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 10 września 2015 r., Schniga/CPVO – Brookfield New Zealand i Elaris (Gala Schnitzer) (T-91/14 i T-92/14, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2015:624), w którym Sąd ten oddalił jej skargi o stwierdzenie nieważności dwóch decyzji Izby Odwoławczej Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (zwanego dalej „CPVO”) z dnia 20 września 2013 r. dotyczących przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dla odmiany jabłek Gala Schnitzer (sprawy A 003/2007 oraz A 004/2007, zwane dalej „spornymi decyzjami”).

Ramy prawne

Prawo Unii

- 2 Na podstawie art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz.U. 1994, L 227, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 16, s. 390; zwanego dalej „rozporządzeniem podstawowym”) wspólnotowe prawa do ochrony odmian roślin przyznaje się w odniesieniu do odmian, które są odrębne, wyrównane, trwałe i nowe.
- 3 Artykuł 7 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że odmianę uważa się za odrębną, jeżeli odróżnia się wyraźnie przejawianymi właściwościami wynikającymi ze szczególnego genotypu lub kombinacji genotypów od każdej innej odmiany powszechnie znanej w dniu złożenia wniosku.
- 4 Jeśli chodzi o kryteria wyrównania, trwałości i nowości, zostały one zdefiniowane, odpowiednio, w art. 8, 9 i 10 wspomnianego rozporządzenia.
- 5 Artykuł 50 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia stanowi, że wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin zawiera dokładny opis odmiany.
- 6 Kwestia, czy kryteria odrębności, wyrównania i trwałości (zwane dalej „kryteriami DUS”) zostały spełnione w danym wypadku, jest sprawdzana w ramach przeprowadzania badania technicznego zgodnie z art. 55 i 56 rozporządzenia podstawowego.
- 7 Zgodnie z brzmieniem art. 55 ust. 1 tego rozporządzenia:
„W przypadku gdy [CPVO] w wyniku badania na podstawie art. 53 i 54 nie stwierdził żadnych przeszkód w przyznaniu wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, [po]czyni on przygotowania do przeprowadzenia sprawdzenia technicznego związanego ze zgodnością z [kryteriami DUS] przez właściwy urząd lub urzędy, co najmniej w jednym z państw członkowskich, którym rada administracyjna [CPVO] powierzyła odpowiedzialność za techniczne sprawdzanie odmian należących do danej grupy taksonomicznej, zwanymi dalej »urzędem lub urzędami badającymi«”.
- 8 Na podstawie art. 56 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia przeprowadzanie badania technicznego jest zgodne z wytycznymi dotyczącymi badania wydanymi przez radę administracyjną CPVO (zwaną dalej „radą administracyjną”) lub z jakimkolwiek instrukcjami określonymi przez CPVO. Wytyczne te opisują

w szczególności materiał roślinny wymagany do przeprowadzenia badania technicznego, szczegółowe warunki badań, metody, jakie należy zastosować, spostrzeżenia, jakich należy dokonać, grupy odmian uwzględnione w badaniu, oraz tabelę właściwości, jakie należy zbadać. W ramach badania technicznego roślin odmiany objętej badaniem, są uprawiane obok roślin odmian uznanych przez CPVO i wyznaczony ośrodek badający za odmiany, którym zgłoszona odmiana jest najbliższa na podstawie dokładnego opisu tej odmiany, który stanowi część wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin.

9 Artykuł 59 ust. 3 lit. a) tego rozporządzenia stanowi:

„Sprzeciwy [wobec przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin] mogą opierać się tylko na twierdzeniu, że:

a) nie spełniono warunków określonych w art. 7–11”.

10 Na podstawie art. 72 rozporządzenia podstawowego:

„Izba Odwoławcza wydaje decyzję w sprawie odwołania na podstawie badania dokonanego na podstawie art. 71. Izba Odwoławcza może podejmować wszelkie czynności, które należą do kompetencji [CPVO] albo przekazać sprawę właściwej jednostce [CPVO] do dalszego działania w tej sprawie. W takim przypadku [CPVO], o ile stan faktyczny nie uległ zmianie, związany jest motywami rozstrzygnięcia podanymi przez Izbę Odwoławczą”.

11 Zgodnie z art. 19 ust. 2 lit. c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1239/95 z dnia 31 maja 1995 r. ustanawiającego zasady wykonawcze stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 w odniesieniu do postępowania przed Wspólnotowym Urzędem Odmian Roślin (Dz.U. 1995, L 121, s. 37 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 17, s. 327; zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym”), wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin wskazuje, poza innymi informacjami, właściwości odmiany, które zdaniem wnioskodawcy wyraźnie odróżniają się od innych odmian, które to inne odmiany wymienia się jako odmiany odniesienia w badaniu.

12 Artykuł 22 tego rozporządzenia, zatytułowany „Rozstrzygnięcie w sprawie wytycznych co do kontroli [Decyzja w sprawie wytycznych dotyczących badań]”, stanowi:

„1. Na wniosek przewodniczącego [prezesa CPVO] rada administracyjna podejmuje rozstrzygnięcie o wytycznych co do kontroli [decyzję o wytycznych dotyczących badań]. Daną datę i gatunki, których dotyczy rozstrzygnięcie [decyzja], ogłasza się w Dzienniku Urzędowym, wymienionym [o którym mowa] w art. 87 niniejszego rozporządzenia.

2. W razie braku rozstrzygnięcia [decyzji] rady administracyjnej w sprawie wytycznych co do kontroli [dotyczących badań] przewodniczący [prezes] Urzędu podejmuje tymczasowe rozstrzygnięcie [może podjąć tymczasową decyzję] w tej sprawie. Tymczasowe rozstrzygnięcie [tymczasowa decyzja] traci ważność w dniu rozstrzygnięcia [podjęcia decyzji] przez radę administracyjną. W przypadku gdy tymczasowe rozstrzygnięcie przewodniczącego [tymczasowa decyzja prezesa] Urzędu odbiega od rozstrzygnięcia [decyzji] rady administracyjnej, badania technicznego rozpoczętego przed rozstrzygnięciem rady administracyjnej nie zmienia się [nie ma to wpływu na badanie techniczne rozpoczęte przed decyzją rady administracyjnej]; rada administracyjna może rozstrzygnąć [zadecydować] inaczej, jeżeli nakazują tak okoliczności”.

- 13 Zgodnie z art. 23 tego rozporządzenia, zatytułowanym „Uprawnienia przewodniczącego [prezesa CPVO]”:

„1. W przypadku gdy rada administracyjna podejmie rozstrzygnięcie w sprawie wytycznych co do kontroli [podejmie decyzję w sprawie wytycznych dotyczących badań], zawiera ono [ona] upoważnienie przewodniczącego [prezesa CPVO] do wprowadzania dodatkowych właściwości i ich przejawów w odniesieniu do odmiany.

2. W przypadku gdy przewodniczący [prezes CPVO] czyni użytek z uprawnienia [o którym mowa w] ust. 1, art. 22 ust. 2 niniejszego rozporządzenia stosuje się *mutatis mutandis*”.

- 14 Protokół CPVO TP/14/1 z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie badań odrębności, wyrównania i trwałości (jabłko) (zwany dalej „protokołem CPVO TP/14/1”) określa wytyczne dotyczące badania technicznego odmian jabłek gatunku *Malus Mill.* Przed jego przyjęciem nie istniały wytyczne ani ogólne zasady w rozumieniu rozporządzenia podstawowego dotyczące wspomnianych odmian. Zgodnie z utrwaloną praktyką w dziedzinie badań technicznych CPVO dokonywał oceny spełnienia kryteriów DUS w odniesieniu do omawianych odmian na podstawie ogólnych wytycznych i metod ustanowionych przez Międzynarodowy Związek Ochrony Nowych Odmian Roślin (zwany dalej „UPOV”), który jest organizacją międzyrządową utworzoną na mocy Międzynarodowej konwencji o ochronie nowych odmian roślin podpisanej w Paryżu (Francja) w dniu 2 grudnia 1961 r. (zwanej dalej „konwencją UPOV”).

- 15 Zgodnie z pkt III 3 protokołu CPVO TP/14/1 „w ramach badań DUS oraz do przygotowywania opisów stosuje się cechy wymienione w załączniku I” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego protokołu poniżej].

- 16 Zgodnie z pkt III 5 protokołu CPVO TP/14/1 „minimalny czas trwania badania (niezależnych cykliów wegetacyjnych) wynosi zazwyczaj co najmniej dwa zadowalające zbiory owoców”. W pkt IV wspomnianego protokołu dodano, że „zgłoszone odmiany mogą spełniać kryteria DUS po dwóch okresach owocowania, ale w określonych przypadkach wymagane będą trzy takie okresy”.

- 17 Jak wskazano w pkt III 6 protokołu CPVO TP/14/1:

„[...]wnioskodawcy mogą podnosić w kwestionariuszu technicznym lub w trakcie badania, że zgłoszona odmiana posiada cechę przydatną do celu ustalenia odrębności. W przypadku złożenia wniosku w tym zakresie i po przedstawieniu wiarygodnych danych technicznych motywujących ten wniosek można przeprowadzić badanie, pod warunkiem że możliwe będzie opracowanie procedury badawczej akceptowalnej pod względem technicznym. Ponadto za zgodą prezesa CPVO przeprowadzane będą badania specjalne, jeżeli jest mało prawdopodobne, że możliwe będzie wykazanie odrębności, jedynie na podstawie cech wymienionych w protokole”.

Prawo międzynarodowe

- 18 UPOV, do którego Wspólnota Europejska przystąpiła w dniu 29 lipca 2005 r., przyjął szereg wymienionych w protokołach wytycznych mających znaczenie dla niniejszego postępowania.
- 19 Przede wszystkim chodzi o wytyczne TG/14/8 w zakresie badania odrębności, wyrównania i trwałości z dnia 20 października 1995 r. ustalone przez UPOV dla odmian jabłek gatunku *Malus Mill.* (zwane dalej „protokołem UPOV TG/14/8”).

- 20 Następnie chodzi o dokument UPOV TG/1/3, zatytułowany „Ogólne wprowadzenie do badania odrębności, wyrównania, trwałości oraz do ujednoczenia opisów odmian roślin”, z dnia 19 kwietnia 2002 r. (zwany dalej „protokołem UPOV TG/1/3”), opracowany przez UPOV, który to dokument stanowi podstawowy zbiór wytycznych UPOV odnoszących się do badania kryteriów DUS.
- 21 Na podstawie pkt 1.3 protokołu UPOV TG/1/3 „[j]edynymi wiążącymi zobowiązaniami państw członkowskich związku [UPOV] są zobowiązania określone w tekście konwencji UPOV. Niniejszego dokumentu nie należy interpretować w sposób niezgodny z aktem mającym zastosowanie w przypadku danego państwa członkowskiego związku [UPOV]”. Celem tego protokołu jest „określenie zasad, na których opiera się badanie DUS” i wskazano w nim, iż „badanie nowych odmian roślin może być ujednoczone we wszystkich państwach członkowskich [UPOV]”.
- 22 Zgodnie z pkt 4.2.3 protokołu UPOV TG/1/3 „[c]echy określone w poszczególnych wytycznych dotyczących badań nie mają charakteru bezwzględnie wyczerpującego. Gdy zostanie to uznane za użyteczne i jeżeli spełnione zostały wcześniej określone warunki, można wprowadzić cechy dodatkowe”.
- 23 Na podstawie pkt 5.3.3.1.1. protokołu UPOV TG/1/3:
„Jednym ze środków służących upewnieniu się, że różnica zauważona w cesze w próbie uprawnej jest wystarczająco powtarzalna, polega na zbadaniu tej cechy w co najmniej dwóch niezależnych sytuacjach. Jest to możliwe w odniesieniu do odmian jednorocznych i wieloletnich poprzez spostrzeżenia dokonane na plantacjach podczas dwóch różnych sezonów lub w przypadku innych odmian wieloletnich poprzez spostrzeżenia dokonane podczas dwóch różnych sezonów na podstawie jednej plantacji. Wskazówki co do możliwości skorzystania z innych rozwiązań polegającego na przykład na próbach w dwóch różnych środowiskach w ciągu tego samego roku zostały podane w dokumencie TGP/9 »badania odrębności«”.
- 24 Zgodnie z pkt 6.2 protokołu UPOV TG/1/3:
„[...] Istotne cechy charakterystyczne odmiany obejmują co najmniej wszystkie cechy, które wykorzystuje się do badań DUS lub ujmuje w opisie odmiany obowiązującym w dniu przyznania ochrony na tę odmianę. W związku z tym wszystkie cechy oczywiste można uznać za istotne, niezależnie od tego, czy widnieją w wytycznych dotyczących badań”.
- 25 W pkt 7.2 protokołu UPOV TG/1/3 dodano:
„Istotne lub mające znaczenie cechy charakterystyczne obejmują co najmniej wszystkie cechy, które wykorzystuje się do badań DUS lub ujmuje w opisie odmiany sporządzonym w dniu przyznania ochrony na tę odmianę. W związku z tym można uwzględnić wszystkie cechy oczywiste, niezależnie od tego, czy widnieją w wytycznych dotyczących badań”.
- 26 Wreszcie nowe wytyczne dotyczące badania odrębności, wyrównania i trwałości dla owocowych odmian jabłek zostały przyjęte przez UPOV w dokumencie UPOV TG/14/9 z dnia 6 kwietnia 2005 r. (zwanego dalej „protokołem UPOV TG/14/9”). Tabela cech znajdująca się w protokole UPOV TG/14/9 obejmuje cechę nr 40, pod nazwą „Owoc: szerokość prążków”, która nie znajdowała się w tabeli cech dołączonej do protokołu UPOV TG/14/8.

Okoliczności powstania sporu

27 W pkt 22–43 zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił pokrótce okoliczności powstania sporu w następujący sposób:

„22 W dniu 18 stycznia 1999 r. Konsortium Südtiroler Baumschuler [...], w którego prawa wstąpiła [...] [Schniga], złożyło do [CPVO] wnioski o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin na mocy [rozporządzenia podstawowego]. Wniosek ten został zarejestrowany pod numerem 1999/0033. Wniosek o przyznanie prawa do ochrony dotyczył odmiany jabłek gatunku Malus Mill., zwanej Gala Schnitzer (zwanej dalej »zgłoszoną odmianą«).

23 [W] lutym 1999 r. CPVO powierzył ośrodkowi badań Bundessortenamt (niemieckiemu federalnemu urzędowi do spraw odmian roślin, zwanemu dalej »BSA«) z siedzibą w Würzen (Niemcy) dokonanie badania technicznego zgłoszonej odmiany zgodnie z art. 55 ust. 1 [rozporządzenia podstawowego]. Do celów tego badania zastosowano jako odmianę przyjętą za podstawę porównania odmianę Baigent (zwaną dalej »odmianą referencyjną«), uważaną za najbliższą zgłoszonej odmianie.

24 [W] 2001 r. okazało się, że materiał roślinny dostarczony przez Schnigę w celu dokonania badania technicznego zawierał wirusy. Badanie techniczne zostało wobec tego zawieszono, a następnie wznowiono wiosną 2002 r., po tym, jak CPVO zezwoliło Schnidze na ponowne dostarczenie materiału zgłoszonej odmiany wolnego od wirusów. Było ono kontynuowane w latach 2003 i 2004 [...].

25 Pismem z dnia 18 stycznia 2005 r. BSA wskazała CPVO, co następuje:

»W dniu 13 stycznia 2005 r. przesłaliśmy Państwu wstępne sprawozdanie z badania DUS [zgłoszonej] odmiany w imieniu [CPVO]. Uważamy, że zgłoszona odmiana jest odrębna od odmiany [referencyjnej] na podstawie cechy obecnie nieujętej w [protokole] CPVO TP/14/1: 'Kwiat: kolor podstawy nitki pręcika (po pęknięciu torebek pylnikowych)' [...].

[...] Przedstawiono dowody na poparcie tezy, że cecha ta jest wystarczająco wyrównana i powtarzalna i dowodzi istnienia wystarczających różnic między odmianami, a zatem pozwala na stwierdzenie odrębności [...].

W tym kontekście zaproponowano uwzględnienie danej cechy w trakcie zmiany [protokołu UPOV TG/14/9], lecz wniosek ten został odrzucony, aby ograniczyć liczbę cech do uzasadnionej liczby.

Nasz zamiar został wsparty i zalecono nam przesłać wraz ze sprawozdaniem wstępnym wniosek o udzielenie zezwolenia na stosowanie tej cechy jako nowej cechy zgodnie z pkt [III 3] [protokołu] CPVO TP/14/1«.

26 W dniu 7 lutego 2005 r. CPVO przekazał Schnidze nowe wstępne sprawozdanie uzupełniające, z adnotacją »Bez szczególnych uwag«.

27 W dniu 19 grudnia 2005 r. BSA przesłała do Schnigi i CPVO sprawozdanie końcowe z badania technicznego (zwane dalej »sprawozdaniem końcowym z badania«) i stwierdziła, że zgłoszona odmiana jest wyrównana, trwała i odrębna od odmiany referencyjnej na podstawie cechy »Owoc: szerokość prążków«.

28 W sprawozdaniu końcowym z badania pkt 9 pozycja »Data lub numer dokumentu wytycznych dotyczących badania krajowego« wskazano adnotację »2003-03-27 CPVO TP/14/1«.

- 29 Z pkt 16 i 17 sprawozdania końcowego z badania odnośnie do porównania zgłoszonej odmiany z odmianą referencyjną wynika, że zgłoszona odmiana ma prążki szerokie (uwaga 7), a druga odmiana referencyjna prążki wąskie lub średnie (uwaga 4), przy czym ocenę tę oparto na analizie dodatkowej cechy »Owoc: szerokość prążków«, która odpowiada cesze nr 40 z protokołu UPOV TG/14/9 z dnia 6 kwietnia 2005 r. (zwanej dalej »sporną cechą dodatkową«). CPVO zauważył w tym zakresie, że wspomniana sporna cecha dodatkowa nie została wymieniona ani w protokole [CPVO TP/14/1], ani w protokole [UPOV TG/14/8] [...].
30. Pismem z dnia 24 stycznia 2006 r. CPVO przekazał BSA informację, że w sprawozdaniu końcowym z badania przytoczono niewłaściwe wytyczne i że nie należy opierać wspomnianego sprawozdania na protokole CPVO TP/14/1 (przyjętym [w] marcu 2003 r.), lecz na protokole UPOV TG/14/8 (przyjętym [w roku] 1995), który obowiązywał w dniu podjęcia decyzji o przeprowadzeniu badania zgłoszonej odmiany [w] styczniu 1999 r.
31. W dniu 9 lutego 2006 r. BSA przesłała CPVO zmienioną wersję sprawozdania końcowego z badania technicznego. W pkt 17 tej wersji wskazano:
- »Odmiana została zbadana zgodnie z [protokołem UPOV TG/14/8]. Opis odmiany został przeprowadzony na podstawie tabeli cech zawartej w [protokole] CPVO TP/14/1 z dnia 27 marca 2003 r., który wszedł w życie w czasie trwania badania. Dzięki temu [zgłoszona] odmiana będzie mogła stanowić część zbioru referencyjnego dla odmian późniejszych. Odmiana jest odrębna, trwała i wyrównana w rozumieniu obu [protokołów]«.
- 32 W dniu 5 maja 2006 r. interwenienci Brookfield New Zealand Ltd i Elaris SNC, odpowiednio posiadacz licencji na prawo do ochrony odmiany referencyjnej i właściciel tego prawa, skierowali do CPVO sprzeciw na podstawie art. 59 [rozporządzenia podstawowego] wobec przyznania prawa do ochrony zgłoszonej odmianie. Sprzeciw te zasadały się na wcześniejszym prawie do ochrony odmiany referencyjnej.
- 33 Podstawy, na które się powołano na poparcie sprzeciwów, to po pierwsze, podstawa, o której mowa w art. 61 ust. 1 lit. b) [rozporządzenia podstawowego], gdyż zdaniem interwenientów naruszenie przez Schnigę warunków dostarczenia materiału przeznaczonego do badania technicznego określonych w pismach CPVO powinno było spowodować odrzucenie przez CPVO wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony, a po drugie, podstawa, o której mowa w art. 7 rozporządzenia nr 2100/94, gdyż zdaniem interwenientów zgłoszona odmiana nie odróżnia się od odmiany referencyjnej.
- 34 Decyzją z dnia 14 grudnia 2006 r., po której nastąpiło wydanie sprostowania z dnia 5 lutego 2007 r., prezes CPVO zatwierdził użycie spornej cechy dodatkowej w celu stwierdzenia odrębności zgłoszonej odmiany od odmiany referencyjnej. Decyzja ta nie wskazywała natomiast cechy dodatkowej »Zabarwienie antocyjanami podstawy nitki pręcika«, wskazanej także w sprawozdaniu końcowym z badania. Omawiana decyzja wyraźnie opiera się na art. 23 [rozporządzenia wykonawczego].
- 35 Decyzjami z dnia 26 lutego 2007 r. komitet CPVO właściwy do rozstrzygania sprzeciwów wobec przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin przyznał objęte wnioskiem prawo do ochrony zgłoszonej odmianie ([decyzja] zwana dalej »decyzją o przyznaniu ochrony«) i oddalił sprzeciw ([decyzje] zwane dalej »decyzjami oddalającymi sprzeciw«). W szczególności komitet uznał, że »z przyczyn technicznych« uwzględnienie spornej cechy dodatkowej było uzasadnione, mimo że nie była ona wymieniona w protokołach obowiązujących w dniu złożenia wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony.

- 36 W dniu 11 kwietnia 2007 r. na podstawie art. 67–72 [rozporządzenia podstawowego] interwenienci wnieśli odwołania do Izby Odwoławczej CPVO [(zwanej dalej »Izbą Odwoławczą«)] od decyzji o przyznaniu ochrony i oddalających sprzeciwu.
- 37 Decyzją z dnia 21 listopada 2007 r. w sprawach połączonych A 003/2007 i A 004/2007 Izba Odwoławcza uwzględniła te odwołania, uchyliła decyzje o przyznaniu ochrony i oddalające sprzeciwu oraz odrzuciła wniosek dotyczący ochrony, przy czym wypowiedziała się tylko w przedmiocie pierwszego z dwóch zarzutów ujętych w pkt 33 powyżej [...].
- 38 W następstwie skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez Schnigę do Sądu Sąd stwierdził nieważność decyzji Izby Odwoławczej z dnia 21 listopada 2007 r. w wyroku z dnia 13 września 2010 r., Schniga/CPVO – Elaris i Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer) (T-135/08 [...], EU:T:2010:397). Odwołanie od powyższego wyroku zostało oddalone w wyroku z dnia 19 grudnia 2012 r., Brookfield New Zealand i Elaris/CPVO i Schniga (C-534/10 P [...], EU:C:2012:813).
- 39 Izba Odwoławcza w związku z powyższym ponownie zbadała odwołania wniesione przez interwenientów w świetle zarzutu drugiego ujętego w pkt 33 powyżej, zarzucając CPVO, że przyznał objęte wnioskiem prawo do ochrony odmianie nieodrębnej. [Spornymi] decyzjami [...] Izba Odwoławcza ponownie uchyliła decyzje o przyznaniu ochrony i oddalające sprzeciwu oraz odrzuciła wniosek dotyczący ochrony.
- 40 Z jednej strony, opierając się na art. 56 ust. 2 [rozporządzenia podstawowego] i na art. 22 i 23 [rozporządzenia wykonawczego], Izba Odwoławcza uznała w istocie, że:
- protokołem i wytycznymi dotyczącymi badań obowiązującymi w celu dokonania badania technicznego były od zawsze protokół UPOV TG/14/8 [...] i protokół CPVO TP/14/1 [...] (pkt 19 [spornych] decyzji);
 - we wspomnianych protokołach nie wymieniono spornej cechy dodatkowej;
 - ani w kwestionariuszu technicznym, ani w czasie trwania badania Schniga nie złożyła wniosku o uwzględnienie spornej cechy dodatkowej na podstawie pkt III 6 protokołu CPVO TP/14/1 (pkt 21 [spornych] decyzji);
 - sporna cecha dodatkowa nie była wskazana w piśmie BSA z dnia 18 stycznia 2005 r. do CPVO, [a] BSA nie skierowała do CPVO żadnego żądania dotyczącego tej cechy, ponieważ cecha ta została wskazana po raz pierwszy w sprawozdaniu końcowym z badania, następnie w decyzji prezesa CPVO z dnia 14 grudnia 2006 r. zatwierdzającej zastosowanie tej cechy (pkt 22 [spornych] decyzji);
 - w tych okolicznościach uwzględnienie przez BSA w celu dokonania badania technicznego dodatkowej cechy nieprzewidzianej w obowiązującym wówczas protokole CPVO TP/14/1 stanowiło naruszenie pkt III 3 wspomnianego protokołu (pkt 25 [spornych] decyzji);
 - decyzja prezesa CPVO z dnia 14 grudnia 2006 r. zezwalająca na wsteczne zastosowanie wspomnianej dodatkowej cechy w ramach badania technicznego zawiera zasadniczy błąd, gdyż wspomniana decyzja została przyjęta 12 miesięcy po sprawozdaniu końcowym z badania i decyzja ta nie może być uzasadniona w szczególności w świetle art. 22 ust. 2 rozporządzenia [rozporządzenia wykonawczego] (pkt 26 [spornych] decyzji).
- 41 W pkt 27 [spornych] decyzji Izba Odwoławcza przywołała ponadto swoją decyzję w sprawie A 010/2008 (JEWEL), w której stwierdziła, że zastosowanie dodatkowej cechy wymaga wcześniejszego zatwierdzenia przez prezesa CPVO dla zachowania pewności prawa, obiektywności przy rozpatrywaniu wniosków i przewidywalności zachowania zaangażowanych stron.

- 42 Z drugiej strony Izba Odwoławcza uznała w pkt 28 i 29 [spornych] decyzji, że badanie techniczne w świetle spornej cechy dodatkowej było ponadto i w każdym wypadku obarczone wadą, ponieważ zostało przeprowadzone w ciągu jednego roku, a mianowicie [roku] 2005, jak przyznała BSA, podczas gdy wszystkie pozostałe cechy zostały zbadane w trakcie dwóch następujących po sobie cykli wegetacyjnych 2004 i 2005. Stanowiło to, jak twierdziła Izba Odwoławcza, oczywiste naruszenie protokołów i wytycznych mających zastosowanie w niniejszym przypadku w szczególności protokołów UPOV TG/1/3 i UPOV TG/14/8, wprowadzających dla odmian jabłek wymóg przeprowadzenia badania dotyczącego co najmniej dwóch cykli wegetacyjnych w celu ustalenia wyrównania i trwałości.
- 43 Izba Odwoławcza stwierdziła zatem w pkt 30 i 31 [spornych] decyzji, że z prawnego punktu widzenia zgłoszona odmiana nie może zostać uznana za odrębną od odmiany referencyjnej”.

Skarga do Sądu i zaskarżony wyrok

- 28 Dwoma pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 10 lutego 2014 r. Schniga wniosła skargi o stwierdzenie nieważności spornych decyzji.
- 29 Na poparcie skarg Schniga podniosła jedyny zarzut, podzielony na dwie części: pierwsza z nich dotyczy tego, że wbrew stwierdzeniu Izby Odwoławczej CPVO mogła oprzeć się na spornej cesze dodatkowej w ramach badania technicznego; druga z nich dotyczy tego, że Izba Odwoławcza niesłusznie uznała, że wyniki tego badania technicznego były nieprawidłowe jedynie z tego względu, że badanie to dotyczyło, jeśli chodzi o sporną cechę dodatkową, tylko jednego cyklu uprawy, z naruszeniem obowiązujących wytycznych.
- 30 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił skargi.
- 31 W odniesieniu do pierwszej części jedyne zarzutu Sąd w pierwszej kolejności w pkt 76 zaskarżonego wyroku orzekł, że zasady proceduralne wynikające z protokołu CPVO TP/14/1 znajdowały zastosowanie do wniosku o przyznanie zgłoszonej odmianie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin. Następnie Sąd uznał w pkt 80 wspomnianego wyroku pierwszeństwo protokołów przyjętych przez CPVO wobec protokołów przyjętych przez UPOV.
- 32 Sąd przypomniał ponadto w pkt 81 i 82 zaskarżonego wyroku, że CPVO przysługuje szeroki zakres uprawnień dyskrecyjnych w celu przeprowadzenia badania technicznego odmiany i że w szczególności w rozporządzeniu wykonawczym przyznano prezesowi CPVO uprawnienie do wprowadzania dodatkowych cech i ich przejawów w odniesieniu do odmiany, w przypadku gdy rada administracyjna podejmuje decyzję w sprawie wytycznych dotyczących badań. Sąd dodał zasadniczo w pkt 83 wspomnianego wyroku, że te uprawnienia dyskrecyjne są ograniczone protokołami i wytycznymi dotyczącymi badań wydanymi przez radę administracyjną, mającymi wobec niej wiążący charakter.
- 33 Sąd wyciągnął z powyższego w istocie w pkt 86 zaskarżonego wyroku wniosek, że prezes CPVO nie jest uprawniony do zezwolenia na uwzględnienie w trakcie badania technicznego odmiany cechy nieprzewidzianej w protokole CPVO TP/14/1, i w konsekwencji oddalił pierwszą część jedyne zarzutu.
- 34 Jeśli chodzi o drugą część jedyne zarzutu, Sąd oddalił ją jako nieistotną dla sprawy, stwierdzając, iż pierwsza podstawa uwzględniona przez Izbę Odwoławczą w spornych decyzjach, a mianowicie iż CPVO nie mógł słusznie oprzeć się na spornej cesze dodatkowej w ramach badania technicznego zgłoszonej odmiany, nie jest niezgodna z prawem i wystarcza do uzasadnienia tych decyzji pod

względem prawnym. Jednakże Sąd zaznaczył, że to badanie techniczne zostało przeprowadzone w ciągu jednego roku, a mianowicie roku 2005, z oczywistym naruszeniem protokołu CPVO TP/14/1 oraz protokołu UPOV TG/1/3, wobec czego należało w każdym wypadku oddalić skargę.

Żądania stron

35 Schniga wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i
- obciążenie CPVO i interwenientów kosztami postępowania.

36 CPVO wnosi do Trybunału o:

- uwzględnienie odwołania i
- obciążenie każdej ze stron jej własnymi kosztami.

37 Brookfield New Zealand i Elaris wnoszą do Trybunału o:

- oddalenie odwołania i
- obciążenie Schnigi kosztami.

W przedmiocie odwołania

Argumentacja stron

38 Odwołanie wniesione przez Schnigę jest oparte na jedynym zarzucie, dotyczącym naruszenia w zaskarżonym wyroku art. 7 i 56 rozporządzenia podstawowego w związku z art. 22 i 23 rozporządzenia wykonawczego.

39 W ramach zastrzeżenia pierwszego Schniga, wspierana zasadniczo przez CPVO, twierdzi, że Sąd niesłusznie uznał, iż protokoły i wytyczne w zakresie przyznania ochrony odmian roślin mają charakter wiążący wobec CPVO.

40 Brookfield New Zealand i Elaris uważają, że Sąd nie naruszył prawa poprzez orzeczenie, iż przepisy proceduralne, które CPVO sam na siebie nakłada, są konieczne wiążące i mają pierwszeństwo przed przepisami proceduralnymi UPOV. Obowiązkowy charakter zasad postępowania, które organ administracji sam na siebie nakłada, jest tym bardziej wiążący w przypadku, gdy organ ten korzysta z szerokich uprawnień dyskrecjonalnych.

41 W ramach zastrzeżenia drugiego Schniga twierdzi, po pierwsze, że Sąd naruszył prawo poprzez uznanie, że protokół CPVO TP/14/1 miał zastosowanie do wniosku o przyznanie prawa do ochrony odmian roślin złożonego przed wejściem tego protokołu w życie.

42 Po drugie, w odniesieniu do uprawnienia prezesa CPVO do wprowadzenia dodatkowej cechy w odniesieniu do odmiany Schniga utrzymuje, że ani przepisy rozporządzenia podstawowego, ani przepisy rozporządzenia wykonawczego nie stoją na przeszkodzie takiemu wprowadzeniu po przeprowadzeniu badania technicznego.

- 43 I tak, zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, prezesowi CPVO przysługuje uprawnienie do uwzględniania jakiejkolwiek cechy charakterystycznej badanej odmiany, mimo że cecha ta nie jest wymieniona we wniosku o przyznanie prawa do ochrony odmian roślin.
- 44 Brookfield New Zealand i Elaris twierdzą, że decydującym momentem określającym ramy proceduralne stosowane przy rozpatrywaniu wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin nie jest data złożenia wniosku, ale moment, w którym rzeczywiście przystąpiono do badania technicznego. Aby zagwarantować pewność prawa, badanie DUS nie może zaś uwzględniać cech charakterystycznych wprowadzonych po badaniu technicznym.

Ocena Trybunału

- 45 Na wstępie należy zbadać drugie zastrzeżenie jedyne zarzutu, a dokładniej twierdzenie oparte na tym, że Sąd niesłusznie uznał w pkt 87–93 zaskarżonego wyroku, iż prezes CPVO nie miał prawa wprowadzać spornej cechy dodatkowej w odniesieniu do zgłoszonej odmiany.
- 46 Przede wszystkim należy przypomnieć, po pierwsze, że zadanie CPVO cechuje się złożonością naukową i techniczną warunków rozpoznawania wniosków o ochronę wspólnotową, tak iż należy przyznać mu szeroki zakres uprawnień dyskrecjonalnych przy wykonywaniu jego zadań (zob. podobnie wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r., Brookfield New Zealand i Elaris/CPVO i Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, pkt 50). Ten szeroki zakres uprawnień obejmuje w szczególności sprawdzenie odrębnego charakteru odmiany w rozumieniu art. 7 ust. 1 rozporządzenia podstawowego (zob. podobnie wyrok z dnia 15 kwietnia 2010 r., Schröder/CPVO, C-38/09 P, EU:C:2010:196, pkt 77).
- 47 Po drugie, CPVO jako organ Unii Europejskiej podlega zasadzie dobrej administracji, zgodnie z którą do niego należy badanie w sposób staranny i bezstronny wszystkich istotnych elementów wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin i zebranie wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych koniecznych dla wykonywania przez niego swobodnego uznania. Powinno ono poza tym upewnić się co do prawidłowego przebiegu i skuteczności prowadzonego przez niego postępowania (wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r., Brookfield New Zealand i Elaris/CPVO i Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, pkt 51).
- 48 W tym właśnie kontekście należy zbadać, czy, jak utrzymują Schniga i CPVO, Sąd dokonał błędnej wykładni przepisów rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego dotyczących uprawnień prezesa CPVO.
- 49 Zgodnie z art. 56 ust. 2 rozporządzenia podstawowego przeprowadzanie badania technicznego jest zgodne z wytycznymi dotyczącymi badania wydanymi przez radę administracyjną lub z jakimikolwiek instrukcjami określonymi przez CPVO.
- 50 W tym zakresie przede wszystkim na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego na wniosek prezesa CPVO rada administracyjna podejmuje decyzję o wytycznych dotyczących badań. Artykuł 22 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że w razie braku decyzji rady administracyjnej w sprawie wytycznych dotyczących badań prezes CPVO może podjąć tymczasową decyzję w tej sprawie.
- 51 Ponadto zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego w przypadku gdy rada administracyjna podejmie decyzję w sprawie wytycznych dotyczących badań, decyzja ta zawiera upoważnienie prezesa Urzędu do wprowadzania dodatkowych cech i ich przejawów w odniesieniu do odmiany.

- 52 W rezultacie, zakładając nawet, że protokół CPVO TP/14/1 miał zastosowanie do spornego postępowania, prezes CPVO był w każdym wypadku uprawniony do wprowadzenia dodatkowej cechy w niniejszej sprawie „szerokość prążków” do przeprowadzenia badania technicznego zgłoszonej odmiany.
- 53 Jedynie taka wykładnia uprawnień prezesa CPVO, jakie wynikają w szczególności z art. 23 rozporządzenia wykonawczego, może odzwierciedlić szczególne cechy przedmiotu i postępowania w sprawie przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin.
- 54 Jak bowiem wskazał rzecznik generalny w pkt 97 opinii, ocena cech odmiany roślin nieuchronnie wiąże się z pewnym ryzykiem z powodu samego charakteru przedmiotu badania technicznego, a mianowicie odmiany roślin, oraz okresu wymaganego w celu przeprowadzenia takiego badania.
- 55 W tych okolicznościach jedynie swoboda, która umożliwi przyznanie prezesowi CPVO na podstawie art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego uprawnienie wprowadzenia dodatkowych cech w odniesieniu do odmiany, jest w stanie zagwarantować bezstronność postępowania w sprawie przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin. Wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin nie może zatem zostać oddalony wyłącznie z uwagi na fakt, że cecha badanej odmiany stwierdzona w trakcie badania technicznego i decydująca dla dokonania oceny jej odrębnego charakteru w stosunku do innych odmian nie została wskazana ani w kwestionariuszu technicznym wypełnionym przez wnioskodawcę, ani we właściwych wytycznych i protokołach.
- 56 W tym względzie należy przypomnieć, że ze względu na duży zakres uprawnień dyskrecyjnych przyznanych CPVO może ono brać pod uwagę, jeżeli uzna to za konieczne, okoliczności i dowody podniesione lub przekazane z opóźnieniem przez strony (zob. podobnie wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r., Brookfield New Zealand i Elaris/CPVO i Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, pkt 50).
- 57 Takie uprawnienie powinno być mu przyznane tym bardziej w przypadku, gdy, jak w niniejszej sprawie, informacje istotne dla zbadania odrębnego charakteru odmiany są stwierdzone w toku obiektywnego postępowania, jakim jest badanie techniczne prowadzone przez CPVO i realizowane przez krajowy urząd badający.
- 58 Ponadto takie zrozumienie uprawnień prezesa CPVO jest poparte protokołem UPOV TG/1/3, którego pkt 4.2.3 wskazuje w szczególności, że cechy wymienione w poszczególnych wytycznych dotyczących badań nie mają charakteru bezwzględnie wyczerpującego i że gdy zostanie to uznane za użyteczne, można wprowadzać cechy dodatkowe.
- 59 Co więcej, ponieważ uprawnienia prezesa CPVO są określone w rozporządzeniu podstawowym i rozporządzeniu wykonawczym, wytyczne i protokoły CPVO wydane przez radę administracyjną nie mogą mieć na celu ograniczenia tych uprawnień ani skutkować ich ograniczeniem.
- 60 Z tego powodu wskazane przez Sąd w pkt 93 zaskarżonego wyroku postępowanie przewidziane w pkt III 6 protokołu CPVO TP/14/1 dotyczące przypadków, w których wprowadzenie dodatkowej cechy żądane przez składającego wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, nie może stać na przeszkodzie wprowadzeniu z urzędu przez prezesa CPVO dodatkowej cechy w ramach badania technicznego odmiany.
- 61 Jeżeli chodzi o moment, w którym prezes CPVO może wykonywać uprawnienie wynikające z art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, ani przepisy tego rozporządzenia, ani przepisy rozporządzenia podstawowego nie stoją na przeszkodzie temu, aby wprowadzenie dodatkowej cechy nastąpiło w następstwie ukończenia badania technicznego, ze względu na to, że taka cecha została stwierdzona przy tym badaniu.

- 62 I tak z jednej strony, na podstawie pkt 6.2 i 7.2 protokołu UPOV TG/1/3, przytoczonych przez Sąd w pkt 77 zaskarżonego wyroku, cechy istotne w celu dokonania badania kryteriów DUS są określane poprzez odniesienie do opisu odmiany sporządzonego „w dniu przyznania” objętej wnioskiem „ochrony na tę odmianę”, a nie poprzez odniesienie do opisu sporządzonego w dniu złożenia wniosku.
- 63 Z powyższych względów dokładny opis zgłoszonej odmiany wymagany na podstawie art. 50 ust. 1 lit. f) rozporządzenia podstawowego i art. 19 ust. 2 lit. c) rozporządzenia wykonawczego może mieć w stosunku do prezesa CPVO w wykonywaniu uprawnień wynikających z art. 23 ust. 1 rozporządzenia podstawowego znaczenie wyłącznie orientacyjne.
- 64 Z drugiej strony rozwiązanie takie nie jest niezgodne z zasadą pewności prawa.
- 65 O ile osoba trzecia, której chroniona odmiana została uznana za odmianę mającą służyć za odniesienie dla celów badania technicznego, może bowiem skierować sprzeciw wobec przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, o tyle sprzeciw te powinny zgodnie z art. 59 ust. 3 lit. a) rozporządzenia podstawowego zmierzać do wykazania, że kryteria DUS nie są spełnione.
- 66 Fakt, że prezes CPVO wprowadza dodatkową cechę, której obecność została stwierdzona dopiero w trakcie badania technicznego odmiany, nie może zatem jako taka stanowić naruszenia zasady pewności prawa wobec osoby trzeciej, której chroniona odmiana została uznana za odmianę referencyjną dla celów tego badania. Osoba ta może bowiem powoływać się jedynie na uzasadnione oczekiwania jeśli chodzi o zakres wspomnianego badania i o charakter badanych cech charakterystycznych.
- 67 Z całości powyższych rozważań wynika, że Sąd naruszył prawo poprzez orzeczenie, iż art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego nie przyznaje prezesowi CPVO kompetencji do wprowadzania w następstwie badania technicznego odmiany dodatkowej cechy dla tej odmiany, gdy cecha ta nie została wskazana ani w kwestionariuszu technicznym wypełnionym przez wnioskodawcę, ani w mających zastosowanie wytycznych i protokołach.
- 68 W konsekwencji należy uwzględnić argument Schnigi i, bez konieczności badania innych zastrzeżeń podniesionych w odwołaniu, uchylić zaskarżony wyrok w części, w której Sąd utrzymał w mocy uchylenie decyzji CPVO przez Izbę Odwoławczą ze względu na to, że została wprowadzona przez prezesa CPVO uwzględniona cecha charakterystyczna „szerokość prążków”.

W przedmiocie skarg przed Sądem

- 69 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy zdanie drugie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może, jeśli stan postępowania na to pozwala, wydać orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.
- 70 W niniejszej sprawie Trybunał uznaje, że stan postępowania dotyczącego skarg o stwierdzenie nieważności spornych decyzji pozwala na wydanie orzeczenia i należy wydać ostateczne orzeczenie w przedmiocie tych skarg.
- 71 W tym względzie okoliczność, że Sąd odniósł się do części drugiej jedyne go zarzutu Schnigi w pkt 103 i 104 zaskarżonego wyroku jedynie tytułem uzupełnienia, nie jest decydująca, ponieważ strony miały możliwość przedstawić szczegółowo przed Sądem i przed Trybunałem swe argumenty dotyczące tej drugiej części.
- 72 W związku z powyższym należy przede wszystkim uwzględnić część pierwszą jedyne go zarzutu podniesionego przez skarżącą w uzasadnieniu jej skarg ze względów przedstawionych w pkt 46–68 niniejszego wyroku.

- 73 Z kolei w odniesieniu do części drugiej wspomnianego jedyne zarzutu Izba Odwoławcza uchyliła decyzje o przyznaniu ochrony i oddalających sprzeciwu ze względu na to, że badanie techniczne w świetle spornej cechy dodatkowej zostało przeprowadzone w ciągu jednego roku, a mianowicie roku 2005, a nie w ciągu dwóch następujących po sobie cyklów wegetacyjnych.
- 74 Schniga i CPVO twierdzą, że w praktyce BSA sama stwierdziła, że sporna cecha dodatkowa została zbadana po roku 2005, a mianowicie w latach 2006 i 2007. W każdym wypadku, mając przed sobą błąd proceduralny, który może zostać usunięty, Izba Odwoławcza powinna była przekazać sprawę właściwym jednostkom CPVO, aby przyjęły niezbędne środki.
- 75 Brookfield New Zealand i Elaris utrzymują, że na żadnym etapie postępowania Schniga nie zażądała usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
- 76 W tym względzie należy przypomnieć, że decyzją z dnia 14 grudnia 2006 r. prezes CPVO zatwierdziło użycie spornej cechy dodatkowej w celu stwierdzenia odrębności zgłoszonej odmiany od odmiany referencyjnej i że decyzją z dnia 26 lutego 2007 r. CPVO przyznało Schnidze wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin w odniesieniu do zgłoszonej odmiany.
- 77 Tymczasem bezsporne jest, że w dniu, w którym zostały wydane decyzje o przyznaniu ochrony i oddalające sprzeciwu, czyli w dniu 26 lutego 2007 r. CPVO posiadał jedynie sprawozdanie końcowe z badania przyjętym przez BSA w dniu 19 grudnia 2005 r., zmienione w dniu 9 lutego 2006 r., wskazujące, iż cecha ta została stwierdzona w cyklu uprawy roślin w 2005 r. Dopiero w dniu 8 sierpnia 2008 r. BSA powiadomiła CPVO, że wspomniana cecha została także stwierdzona w cyklach wegetacyjnych w latach 2006 i 2007.
- 78 Wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin zostało zatem przyznane Schnidze w odniesieniu do zgłoszonej odmiany bez posiadania przez CPVO danych wykazujących, że sporna cecha dodatkowa została zbadana w ciągu dwóch następujących po sobie cyklów wegetacyjnych, z naruszeniem zarówno protokołu CPVO TP/14/1, jak i protokołu UPOV TG/1/3.
- 79 W tym względzie szerokie uprawnienia dyskrecyjne, które przysługują CPVO przy wykonywaniu jego zadań, przypomniane w pkt 46 niniejszego wyroku, nie mogą mu pozwolić na uchylenie się od obowiązku przestrzegania przepisów technicznych regulujących przebieg badań technicznych bez naruszania obowiązku dobrej administracji oraz ciężącego na nim obowiązku staranności i bezstronności. Co więcej, ich wiążący charakter, również dla CPVO, jest potwierdzony w art. 56 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, który wprowadza wymóg przeprowadzania badania technicznego zgodnie z tymi przepisami.
- 80 W związku z powyższym Izba Odwoławcza słusznie stwierdziła, że CPVO przyznało prawo do ochrony odmian roślin w odniesieniu do zgłoszonej odmiany na podstawie nieprawidłowego badania technicznego.
- 81 Wobec powyższego część druga jedyne zarzutu podniesione w pierwszej instancji jest bezzasadna.
- 82 W konsekwencji sporne decyzje powinny zostać utrzymane w mocy.
- 83 Jednakże na podstawie art. 72 rozporządzenia podstawowego Izba Odwoławcza może podejmować wszelkie czynności, które należą do kompetencji CPVO albo przekazać sprawę właściwej jednostce CPVO celem dalszego działania w tej sprawie.
- 84 O ile prawdą jest, że Izba Odwoławcza dysponuje uprawnieniami dyskrecyjnymi odnośnie do celowości samodzielnego rozstrzygnięcia wniosku lub przekazania sprawy właściwej jednostce CPVO, o tyle jeżeli postanawia ona podejmować wszelkie czynności, które należą do kompetencji CPVO, do niej należy zbadanie w sposób staranny i bezstronny wszystkich istotnych okoliczności wniosku

o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin i zebranie wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych koniecznych dla wykonywania przez niego swobodnego uznania, jak przypomniano w pkt 47 niniejszego wyroku.

- 85 Tymczasem Izba Odwoławcza, podejmując wszelkie czynności, które należą do kompetencji CPVO, stwierdziła, że zgłoszona odmiana nie mogła uzyskać objętego wnioskiem wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, mimo iż nie posiadała pewności, że cecha „szerokość prążków” nie była powtarzalna w dwóch cyklach upraw.
- 86 Ze względu na, po pierwsze, okoliczność, że błąd, który doprowadził do uchylenia przez Izbę Odwoławczą decyzji o przyznaniu ochrony i oddalających sprzeciwu, nie mógł być przypisany wnioskodawcy, a po drugie, iż od tej nieprawidłowości jako takiej w każdym wypadku nie zależy zasadność wniosku o przyznanie prawa do ochrony odmian roślin, przekazanie sprawy właściwej jednostce CPVO dla kontynuowania badania technicznego w celu upewnienia się, iż sporna cecha dodatkowa spełniła wymóg powtarzalności, umożliwiłoby CPVO uzyskanie wszystkich informacji istotnych dla oceny ważności przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin na rzecz zgłoszonej odmiany i najlepiej uszanowałoby także prawa wnioskodawcy.
- 87 Nie można skutecznie powołać się na okoliczność, że Schniga nie zażądała takiej konwalidacji, w celu uzasadnienia nieprzekazania sprawy przez Izbę Odwoławczą właściwej jednostce CPVO, ponieważ nie można wymagać od składającego wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, któremu takie prawo do ochrony zostało przyznane, aby z własnej inicjatywy kwestionował samą ważność przyznanego mu prawa.
- 88 Wobec powyższego należy stwierdzić nieważność spornych decyzji w zakresie, w jakim w tych decyzjach Izba Odwoławcza z jednej strony stwierdziła, że art. 23 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego nie przyznaje prezesowi CPVO kompetencji do wprowadzania w następstwie badania technicznego odmiany dodatkowej cechy dla tej odmiany, gdy cecha ta nie jest wskazana ani w kwestionariuszu technicznym wniosku, ani w mających zastosowanie wytycznych i protokołach, a z drugiej strony uchyliła decyzje o przyznaniu ochrony i oddalające sprzeciwu bez uprzedniego przekazania, w zastosowaniu art. 72 rozporządzenia podstawowego, sprawy właściwej jednostce CPVO w celu posiadania wszystkich istotnych informacji dla oceny ważności przyznanego wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin.

W przedmiocie kosztów

- 89 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem jeżeli odwołanie jest bezzasadne lub odwołanie jest zasadne i Trybunał wydaje orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, rozstrzyga on również o kosztach. Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Wreszcie art. 140 § 3 regulaminu postępowania przed Trybunałem, mający także zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, stanowi w szczególności, że Trybunał może zdecydować, że interwenient inny niż państwo członkowskie lub instytucja pokrywa własne koszty.
- 90 Ponieważ w niniejszej sprawie Schniga wniosła o obciążenie CPVO kosztami postępowania, a żądania CPVO zostały tylko częściowo uwzględnione, należy obciążyć CPVO jego własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Schnigę w zakresie, w jakim spór powstał w wyniku błędu popełnionego przez CPVO. Ponadto należy orzec, że Brookfield New Zealand i Elaris pokryją własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 10 września 2015 r., Schniga/CPVO – Brookfield New Zealand i Elaris (Gala Schnitzer) (T-91/14 i T-92/14, niepublikowany, EU:T:2015:624) zostaje uchylony.**
- 2) **Stwierdza się nieważność decyzji Izby Odwoławczej Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (CPVO) z dnia 20 września 2013 r. dotyczących przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dla odmiany jabłek Gala Schnitzer (sprawy A 003/2007 oraz A 004/2007).**
- 3) **Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin pokrywa swoje własne koszty oraz koszty poniesione przez Schnigę GmbH.**
- 4) **Brookfield New Zealand Ltd i Elaris SNC pokrywają własne koszty.**

Podpisy